

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Πριν έρθεις εδώ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

3 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ
ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ
...
36 ΧΩΡΕΣ

ΤΖΟΤΖΟ ΜΟΪΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: ME BEFORE YOU
Από τις Εκδόσεις Penguin Books, Λονδίνο 2012

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Πριν έρθεις εσύ**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Jojo Moyes

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρύσα Μπανιά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Φίλια Μπουγιούκου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ ΤΙΤΛΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ:

Δημήτρης Χαροκόπος

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Jojo Moyes, 2012

© Εικονογράφηση εξωφύλλου: Sarah Gibb

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2013, 3.000 αντίτυπα

Πρώτη ανατύπωση: Ιούνιος 2015

ISBN 978-960-496-909-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

ΤΖΟΤΖΟ ΜΟΪΣ

Πριν
έρθεις
εσύ

*Μετάφραση:
Χρύσα Μπανιά*

ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ

Στον Τσαρλς, με αγάπη

Πρόλογος

2007

Οταν αυτός βγαίνει από το μπάνιο, εκείνη έχει ξυπνήσει, ακουμπά στα μαξιλάρια και ξεφυλλίζει τα ταξιδιωτικά φυλλάδια που είναι δίπλα στο κρεβάτι του. Φορά ένα δικό του μπλουζάκι, ενώ τα μακριά μαλλιά της είναι ανάκατα και φέρνουν αναστοχαστικές σκέψεις για τη νύχτα που πέρασε. Στέκεται για λίγο κι απολαμβάνει τη σύντομη ανάμνηση, καθώς σκουπίζει τα μαλλιά του με μια πετσέτα.

Εκείνη σηκώνει μουτρωμένη το κεφάλι από ένα φυλλάδιο. Είναι μάλλον λίγο μεγάλη για να γκρινιάζει, μα δεν πάει πολύς καιρός που βγαίνουν και φαίνεται χαριτωμένο ακόμη.

«Χρειάζεται πράγματι ν' ανέβουμε ένα βουνό ή να κρεμαστούμε πάνω από ένα φαράγγι; Είναι οι πρώτες μας κανονικές διακοπές, και σε όλα τα ταξίδια που βλέπω εδώ θα πέσουμε από κάπου ή...», κάνει πως ριγεί, «θα φοράμε φλις».

Πετά τα περιοδικά στο κρεβάτι και τεντώνει τα καραμελένια χέρια πάνω από το κεφάλι. Η φωνή της είναι τραχιά, μάρτυρας λίγου ύπνου. «Γιατί δεν πάμε σε κανένα στα πολυτελείας στο Μπαλί; Θα ξαπλώνουμε στην άμμο... Θα μας περιποιούνται για ώρες... Θα χαλαρώνουμε τις νύχτες...»

«Δεν τις μπορώ τέτοιες διακοπές. Πρέπει να κάνω κάτι δραστηρίο».

«Όπως να πέφτεις από αεροπλάνα, για παράδειγμα».

«Γιατί το απορρίπτεις χωρίς να το δοκιμάσεις;»

Μορφάζει. «Αν δε σε πειράζει, μάλλον θα συνεχίσω να το απορρίπτω».

Νιώθει το πουκάμισο λιγάκι νωπό πάνω στο δέρμα του. Χτενίζει βιαστικά τα μαλλιά, ανοίγει το κινητό και κάνει έναν μορφασμό βλέποντας τη λίστα των μηνυμάτων που αμέσως στριμώχνονται για να εμφανιστούν στη μικρή οθόνη.

«Λοιπόν», λέει. «Πρέπει να φύγω. Φτιάξε πρωινό με την ησυχία σου». Σκύβει πάνω από το κρεβάτι και τη φιλά. Η μυρωδιά της είναι ζεστή, αρωματισμένη, βαθιά σέξι. Ανασαίνει το άρωμα των μαλλιών της και χάνει για λίγο τον ειρμό των σκέψεών του, όταν εκείνη τυλίγει τα χέρια της γύρω από το λαιμό του και τον τραβά προς το κρεβάτι.

«Θα φύγουμε το Σαββατοκύριακο, έτσι δεν είναι;»

Εκείνος τραβιέται διστακτικά. «Θα εξαρτηθεί από την πορεία της συμφωνίας. Προς το παρόν είναι όλα λιγάκι στον αέρα. Υπάρχει ακόμη μια πιθανότητα να πρέπει να πάω στη Νέα Υόρκη. Όπως και να 'χει, πάμε κάπου ωραία για φαγητό την Πέμπτη το βράδυ; Διάλεξε εσύ εστιατόριο». Το δεριμάτινο της μηχανής είναι κρεμασμένο πίσω από την πόρτα, κι απλώνει το χέρι για να το πάρει.

Εκείνη μισοκλείνει τα μάτια. «Εντάξει. Με ή χωρίς το BlackBerry;»

«Τι πράγμα;»

«Αυτό το BlackBerry με κάνει να νιώθω σαν νοικοκυρούλα». Μουτρώνει ξανά. «Νιώθω σαν να υπάρχει πάντα ένα τρίτο άτομο που διεκδικεί την προσοχή σου».

«Θα το βάλω στο αθόρυβο».

«Γουίλ Τρέινορ!» τον κατσαδιάζει. «Ποτέ δεν το κλείνεις εντελώς;»

«Δεν το έκλεισα χθες βράδυ;»

«Μόνο επειδή βρέθηκες υπό μεγάλη πίεση».

Χαμογελά πλατιά. «Έτσι το λέμε τώρα;» Φορά τα ρούχα της μηχανής. Και η Λίζα παύει επιτέλους να κρατά αιχμάλωτη τη φαντασία του. Ρίχνει το μπουφάν της μηχανής στον ώμο και, καθώς φεύγει, της στέλνει ένα φιλί.

Το BlackBerry έχει λάβει είκοσι δύο μηνύματα, το πρώτο στις 3:42 π.μ. από τη Νέα Υόρκη. Κάποιο νομικό πρόβλημα. Μπαίνει στο ασανσέρ για να κατέβει στο υπόγειο γκαράζ, ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί να ενημερωθεί για τα συμβάντα της προηγούμενης νύχτας.

«Καλημέρα, κύριε Τρέινορ».

Ο φύλακας βγαίνει από το κουβούκλιό του. Είναι αδιάβροχο, αν και εκεί κάτω δε χρειάζεται προστασία. Ο Γουίλ αναρωτιέται καμιά φορά τι κάνει ο φύλακας τη νύχτα, ενώ κοιτάζει τις οθόνες του κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης και τους αστραφτερούς προφυλακτήρες πανάκριβων αυτοκινήτων που δε λερώνονται ποτέ.

Φορά το δερμάτινο σακάκι του. «Πώς είναι ο καιρός, Μικ;»
«Φρικτός. Ρίχνει καρεκλοπόδαρα».

Ο Γουίλ κοντουστέκεται. «Αλήθεια; Δηλαδή, να μην πάρω τη μηχανή;»

Ο Μικ κουνά το κεφάλι. «Όχι, κύριε Τρέινορ. Εκτός κι αν έχετε μαζί σας κανένα φουσκωτό. Ή αν θέλετε να αυτοκτονήσετε».

Ο Γουίλ κοιτάζει τη μηχανή και βγάζει το δερμάτινο. Ό,τι κι αν λέει η Λίζα, δεν είναι άνθρωπος που ρισκάρει όταν δεν είναι απαραίτητο. Ξεκλειδώνει το βαλιτσάκι της μηχανής και βάζει μέσα το μπουφάν. Το κλειδώνει ξανά και πετά τα κλειδιά στον Μικ, ο οποίος τα πιάνει άνετα με το ένα χέρι. «Βάλ' τα κάτω από την πόρτα μου, εντάξει;»

«Κανένα πρόβλημα. Θέλετε να σας καλέσω ταξί;»

«Όχι. Δε χρειάζεται να βραχούμε και οι δύο».

Ο Μικ πατά το κουμπί για να ανοίξει η αυτόματη γκαραζόπορτα, και ο Γουίλ βγαίνει σηκώνοντας το χέρι για να τον ευχαριστήσει. Το πρωινό είναι κατασκότεινο και γύρω του ακούγονται βροντές. Η κίνηση στο κεντρικό Λονδίνο είναι ήδη αργή και πυκνή, παρότι είναι μόλις εφτάμισι το πρωί. Σηκώνει το γιακά και κατεβαίνει με δρασκελιές προς τη διασταύρωση, όπου είναι πιο πιθανό να βρει ταξί. Οι δρόμοι γλιστρούν από το νερό, και το

γκριζό φως γυαλίζει στο πεζοδρόμιο, που μοιάζει με καθρέφτη.

Όταν εντοπίζει κι άλλους κουστουμαρισμένους άντρες να στέκονται στην άκρη του πεζοδρομίου βλαστημά από μέσα του. Από τότε άρχισε το Λονδίνο να ξυπνά τόσο νωρίς; Μάλλον είχαν όλοι την ίδια ιδέα.

Αναρωτιέται πού είναι καλύτερα να σταθεί, όταν χτυπά το τηλέφωνό του. Είναι ο Ρούπερτ.

«Έρχομαι, ψάχνω ταξί». Βλέπει ένα ταξί με πορτοκαλί φωτάκι να έρχεται από το άλλο ρεύμα και αρχίζει να το πλησιάζει με μεγάλα βήματα, ελπίζοντας ότι δεν το έχει δει κανείς άλλος. Ένα λεωφορείο περνά με βρυχηθμό κι από πίσω σκληρίζουν τα φρένα ενός φορτηγού. Τα λόγια του Ρούπερτ χάνονται. «Δε σε ακούω, Ρουπ», φωνάζει μέσα στο σαματά της κίνησης. «Ξαναπές το». Αποκλεισμένος για λίγο στη νησίδα, με την κίνηση να τον προσπερνά σαν ρεύμα, σηκώνει το ελεύθερο χέρι ελπίζοντας να τον δει ο οδηγός μέσα στην πυκνή βροχή.

«Πρέπει να τηλεφωνήσεις στον Τζεφ στη Νέα Υόρκη. Δεν έχει κοιμηθεί ακόμη, σε περιμένει. Σε ψάχναμε χθες βράδυ».

«Τι τρέχει;»

«Κάποιο νομικό εμπόδιο. Έχουν κάποιο κώλυμα σε δύο ρήτρες στο τμήμα... υπογραφή... έγγραφα...» Η φωνή του πνίγεται από ένα διερχόμενο αυτοκίνητο, του οποίου τα λάστιχα τσιρίζουν στο νερό.

«Δε σε άκουσα».

Ο ταξιτζής τον έχει δει. Κόβει ταχύτητα πιτσιλώνοντας με νερό τριγύρω και σταματά στην άλλη άκρη του δρόμου. Ο Γουίλ βλέπει έναν άντρα πιο κάτω που μόλις έχει αρχίσει να τρέχει, αλλά σταματά απογοητευμένος όταν καταλαβαίνει ότι δε θα προλάβει. Νιώθει μέσα του μια ανομολόγητη αίσθηση θριάμβου. «Άκου, πες στην Κάλι να αφήσει τα χαρτιά πάνω στο γραφείο μου», φώναξε. «Θα είμαι εκεί σε δέκα λεπτά».

Κοιτάζει δεξιά-αριστερά και ύστερα σκύβει το κεφάλι για να κάνει γρήγορα τα τελευταία βήματα, να περάσει το δρόμο και να μπει στο ταξί, με τη λέξη «Μπλακφράιαρς» ήδη στα χείλη.

Η βροχή χώνεται ανάμεσα στο γιακά του μπουφάν και το πουκάμισό του. Όταν φτάσει στο γραφείο θα είναι μούσκεμα, παρόλο που περπάτησε τόσο λίγο. Ίσως αναγκαστεί να στείλει τη γραμματέα του να πάρει άλλο πουκάμισο.

«Πρέπει να ξεμπερδέψουμε και με την αξιολόγηση της εταιρείας, γιατί ο Μάρτιν θα βρει το...»

Σηκώνει το κεφάλι προς τον στριγκό ήχο, το αγενές, έντονο κορνάρισμα. Βλέπει το πλαϊνό μέρος του αστραφτερού μαύρου ταξί μπροστά του, τον οδηγό να κατεβάζει το παράθυρο και στην άκρη του οπτικού του πεδίου κάτι που δεν μπορεί να διακρίνει καλά, κάτι που τον πλησιάζει με ιλιγγιώδη ταχύτητα.

Γυρίζει να το δει και σ' ένα κλάσμα του δευτερολέπτου συνειδητοποιεί ότι βρίσκεται στο δρόμο του, ότι είναι αδύνατο να βγει από το διάβα του. Το χέρι του ανοίγει έκπληκτο κι αφήνει το BlackBerry να πέσει στο έδαφος. Ακούει μια κραυγή που ίσως είναι η δική του. Το τελευταίο πράγμα που βλέπει είναι ένα δευμάτινο γάντι, ένα πρόσωπο κάτω από ένα κράνος, το σοκ στα μάτια του άντρα να αντανakλά το δικό του. Κάτι εκρήγνυται, και τα πάντα γύρω του γίνονται θρύψαλα.

Και ύστερα τίποτα.

1

2009

Από τη στάση του λεωφορείου ως το σπίτι είναι 158 βήματα, αλλά μπορούν να γίνουν μέχρι και 180 αν δε βιάζεσαι ή αν φοράς πλατφόρμες. Ή παπούτσια που αγόρασες σε ένα φιλανθρωπικό κατάστημα και έχουν πεταλούδες μπροστά, στα δάχτυλα, μα δεν κρατάνε καλά τη φτέρνα, κάτι που εξηγεί γιατί κόστιζαν μόλις 1,99 λίρες. Έστριψα στη γωνία του δρόμου μας (68 βήματα) και είδα το σπίτι – μια μονοκατοικία με τέσσερα υπνοδωμάτια σε μια σειρά από μονοκατοικίες με τρία ή τέσσερα υπνοδωμάτια. Το αυτοκίνητο του μπαμπά ήταν απέξω, κάτι που σήμαινε ότι δεν είχε φύγει ακόμη για τη δουλειά.

Πίσω μου ο ήλιος έδυε στο Κάστρο του Στόρτφορντ: η σκοτεινή σκιά του γλιστρούσε στο λόφο σαν κερί που έλιωνε και ήθελε να με προλάβει. Όταν ήμουν μικρή, παίζαμε φανταστικά πιστολίδια με τις σκιές που μάκραιναν, λες και ζούσαμε σε κανέναν δρόμο του Φαρ Ουέστ. Αν ήταν άλλη μέρα, θα μπορούσα να σας μιλήσω για όλα όσα μου είχαν συμβεί σε αυτή τη διαδρομή: Το σημείο όπου ο μπαμπάς με έμαθε να κάνω ποδήλατο χωρίς βοηθητικές ρόδες· εκεί όπου η κυρία Ντόχερτι με τη στραβοφορεμένη περούκα μάς έφτιαχνε σταφιδόψωμα· το σημείο όπου η Τρίνα έβαλε το χέρι μέσα σε έναν φράχτη όταν ήταν έντεκα χρονών και πείραξε μια σφηκοφωλιά κι αναγκαστήκαμε να γυρίσουμε τρέχοντας και τσιρίζοντας πίσω στο κάστρο.

Το τρίκυκλο του Τόμας ήταν αναποδογυρισμένο στο δρομά-

κι. Έκλεισα την πόρτα του κήπου πίσω μου, το τραβήξα μέχρι τη βεράντα και άνοιξα την πόρτα του σπιτιού. Η ζέστη με χτύπησε με την ορμή ενός αερόσακου· η μαμά δεν αντέχει καθόλου το κρύο και ανάβει τη θέρμανση όλο το χρόνο. Ο μπαμπάς ανοίγει συνεχώς τα παράθυρα και γκρινιάζει ότι θα φαλιρίσει όλη την οικογένεια. Λέει ότι ο λογαριασμός της θέρμανσης ξεπερνά το ΑΕΠ μιας μικρής αφρικανικής χώρας.

«Εσύ είσαι, καρδούλα μου;»

«Ναι». Κρέμασα το μπουφάν στην κρεμάστρα, όπου πάσχιζε να βρει χώρο ανάμεσα στα υπόλοιπα.

«Ποια από τις δύο; Η Λου; Η Τρίνα;»

«Η Λου».

Κοίταξα στο καθιστικό. Ο μπαμπάς ήταν μπρούμυτα στον καναπέ, με το ένα χέρι χωμένο βαθιά ανάμεσα στα μαξιλάρια που έμοιαζαν να το έχουν καταπιεί ολόκληρο. Ο Τόμας, ο πεντάχρονος ανιψιός μου, καθόταν στις φτέρνες του και τον παρακολουθούσε προσεκτικά.

«Ψάχνω ένα lego». Ο μπαμπάς γύρισε και με κοίταξε αναποκοκκινισμένος από την προσπάθεια. «Δεν καταλαβαίνω γιατί τα φτιάχνουν τόσο μικρά τα αναθεματισμένα. Μήπως είδες πουθενά το αριστερό χέρι του Όμπι-Γουάν Κενόμπι;»

«Ήταν πάνω στο DVD player. Νομίζω ότι άλλαξε τα χέρια του Όμπι με του Ιντιάνα Τζόουνς».

«Τώρα πάντως λέει ότι ο Όμπι δε γίνεται να έχει μπεξ χέρια. Πρέπει να του βάλουμε τα μαύρα».

«Στη θέση σου δε θ' ανησυχούσα. Ο Νταρθ Βέιντερ δεν είναι αυτός που κόβει το χέρι του στο δεύτερο επεισόδιο;» Έδειξα το μάγουλό μου για να μου δώσει ένα φιλή Ο Τόμας. «Πού είναι η μαμά;»

«Πάνω. Κοίτα τι βρήκα! Ένα κομμάτι δύο λιρών!»

Σήκωσα το κεφάλι κι άκουσα το γνώριμο τριξίμο της σιδερώστρας. Η Τζόσι Κλαρκ, η μαμά μου, δεν κάθεται ποτέ. Είναι θέμα τιμής. Όλοι είχαν μάθει ότι κάποτε έστεκε σε μια σκάλα έξω από το σπίτι κι έβαφε τα παράθυρα, σταματώντας κάπου κάπου για

να μας κάνει νόημα, ενώ οι υπόλοιποι καθόμασταν στο τραπέζι και τρώγαμε ψητό.

«Θα με βοηθήσεις να βρω το αναθεματισμένο χέρι; Με έχει βάλει να ψάχνω εδώ και μισή ώρα και πρέπει να ετοιμαστώ για τη δουλειά».

«Βραδινός είσαι;»

«Ναι. Και είναι πεντέμισι».

Κοίταξα το ρολόι. «Όχι. Τεσσερισημίσι είναι».

Έβγαλε το χέρι από τα μαξιλάρια, μισόκλεισε τα μάτια και κοίταξε το ρολόι του. «Και τότε τι κάνεις τόσο νωρίς στο σπίτι;»

Κούνησα το κεφάλι αόριστα, σαν να μην είχα καταλάβει την ερώτηση, και πήγα στην κουζίνα.

Ο παππούς καθόταν στην καρέκλα του πλάι στο παράθυρο και έλυνε ένα sudoku. Ο ιατρικός σύμβουλος μας είχε πει ότι αυτό θα τον βοηθούσε να συγκεντρώνεται μετά τα εγκεφαλικά. Υποψιάζομαι ότι ήμουν η μόνη στην οικογένεια που είχε προσέξει ότι ο παππούς απλά γέμιζε τα κουτάκια με όποιο αριθμό τού ερχόταν στο μυαλό.

«Γεια σου, παππού».

Σήκωσε το κεφάλι και χαμογέλασε.

«Θέλεις ένα φλιτζάνι τσάι;»

Εκείνος κούνησε το κεφάλι και άνοιξε λίγο το στόμα.

«Κάτι κρύο τότε;»

Ο παππούς κούνησε το κεφάλι καταφατικά.

Άνοιξα το ψυγείο. «Δεν έχουμε χυμό μήλου». Θυμήθηκα ότι ο χυμός μήλου ήταν πολύ ακριβός. «Αναψυκτικό;»

Έγνεψε αρνητικά.

«Νερό;»

Κούνησε πάλι το κεφάλι και μουρμούρισε κάτι που ίσως ήταν «ευχαριστώ», ενώ έπαιρνε το ποτήρι από τα χέρια μου.

Η μαμά μπήκε στην κουζίνα κουβαλώντας ένα τεράστιο καλάθι γεμάτο με καλοδιπλωμένα καθαρά ρούχα. «Δικές σου εί-
να αυτές;» είπε κραδαινώντας ένα ζευγάρι κάλτσες.

«Της Τρίνα, νομίζω».

«Το φαντάστηκα. Περίεργο χρώμα. Θα μπήκαν μαζί με τις δαμασκηνή πιτζάμες του μπαμπά. Νωρίς γύρισες. Θα πας κάπου;»
«Όχι». Έβαλα ένα ποτήρι νερό από τη βρύση και το ήπια.

«Θα έρθει αργότερα ο Πάτρικ από εδώ; Τηλεφώνησε πριν από λίγο. Είχες κλειστό το κινητό σου;»

«Μμ».

«Είπε ότι ψάχνει να κλείσει γαι τις διακοπές σας. Ο πατέρας σου είδε κάτι σχετικό στην τηλεόραση. Πώς λέγεται το μέρος που σου άρεσε; Ύψος; Κάλυψος;»

«Σκιάθος».

«Αυτό. Φρόντισε να ελέγξεις προσεκτικά το ξενοδοχείο. Δες το στο Ίντερνετ. Ο Πάτρικ και ο μπαμπάς είδαν κάτι στις ειδήσεις το μεσημέρι. Καθώς φαίνεται, ανοικοδομούν διάφορα οικοπέδα, εκ των οποίων τα μισά λειτουργούν με συμφωνίες χαμηλού κόστους, αλλά το καταλαβαίνεις μόνο όταν φτάσεις. Μπαμπά, θέλεις ένα φλιτζάνι τσάι; Δε σου πρόσφερε η Λου;» Έβαλε την τσαγιέρα και ύστερα με κοίταξε. Ίσως πρόσεξε επιτέλους ότι δεν έλεγα λέξη. «Είσαι καλά, καρδούλα μου; Φαίνεσαι κατάχλομη».

Έβαλε το χέρι στο μέτωπό μου, λες και ήμουν πολύ μικρότερη από είκοσι έξι.

«Δε νομίζω ότι θα πάμε διακοπές».

Το χέρι της μαμάς έμεινε ακίνητο. Το βλέμμα της έμοιαζε με ακτινογραφία, όπως από τότε που ήμουν παιδί. «Έχετε προβλήματα με τον Πατ;»

«Μαμά, εγώ...»

«Δεν προσπαθώ να ανακατευτώ. Απλώς είστε μαζί πάρα πολύ καιρό. Είναι φυσικό να κολλάνε λιγάκι τα πράγματα κάπου κάπου. Εγώ κι ο μπαμπάς σου, για παράδειγμα...»

«Έχασα τη δουλειά μου».

Η φωνή μου έκοψε τη σιωπή. Οι λέξεις έμειναν μετέωρες και πήραν να καίγονται στο μικρό δωμάτιο για ώρα αφότου ο ήχος είχε χαθεί.

«Τι πράγμα;»

«Ο Φρανκ θα κλείσει την καφετέρια. Αύριο». Άπλωσα το

χέρι με τον λιγάκι νωπό φάκελο που κρατούσα σοκαρισμένη καθ' όλη την επιστροφή μου στο σπίτι. Ενώ έκανα τα 180 βήματα από τη στάση του λεωφορείου. «Μου έδωσε τρία μηνιάτικα για αποζημίωση».

Η μέρα είχε ξεκινήσει σαν όλες τις άλλες. Όλοι μισούν το πρωί της Δευτέρας, μα εμένα δε με πείραζε ποτέ. Μου άρεσε να φτάνω νωρίς στο Βουτυρωμένο Ψωμάκι, να βάζω στη φωτιά την τεράστια τσαγιέρα στη γωνία, να φέρνω από την πίσω αυλή τα κασόνια με το γάλα και το ψωμί και να κουβεντιάζω με τον Φρανκ ενώ ετοιμαζόμαστε να ανοίξουμε.

Μου άρεσε η πνιγηρή ζεστασιά της καφετέρας που μύριζε μπείκον, οι μικρές ριπές του ψυχρού αέρα όταν η πόρτα άνοιγε κι έκλεινε, το σιγανό μουρμούρισμα των συζητήσεων και, όταν έπεφτε ησυχία, το ραδιόφωνο του Φρανκ με το τενεκεδένιο τραγούδι στη γωνία. Το καφέ δεν ήταν μοντέρνο – οι τοίχοι ήταν γεμάτοι με εικόνες του κάστρου πάνω στο λόφο, τα τραπέζια ήταν ακόμη από φορμάκια και το μενού δεν είχε αλλάξει από τότε που είχα αρχίσει να δουλεύω εκεί, εκτός από μια-δυο αλλαγές στη μάρκα της σοκολάτας και την προσθήκη σοκολατένιων μπράουνι και μάφιν στα κρύα γλυκίσματα.

Περισσότερο, όμως, μου άρεσαν οι πελάτες. Μου άρεσαν ο Κεβ και ο Άντζελο, οι υδραυλικοί, που έρχονταν συνήθως τα πρωινά και πείραζαν τον Φρανκ για την πιθανή προέλευση του κρέατος που σέρβιρε. Μου άρεσε η Λαίδη Πικραλίδα, που είχε κερδίσει το παρατσούκλι γιατί είχε μια τούφα λευκά μαλλιά και έτρωγε ένα αυγό με τηγανητές πατάτες από Δευτέρα ως Πέμπτη, όταν καθόταν να διαβάσει τα ένθετα των εφημερίδων πίνοντας δύο κούπες τσάι. Πάντα προσπαθούσα να της πιάσω κουβέντα. Υποψιαζόμουν ότι ίσως ήταν η μοναδική συζήτηση που έκανε η ηλικιωμένη όλη μέρα.

Μου άρεσαν οι τουρίστες, που σταματούσαν ανεβαίνοντας ή κατεβαίνοντας από το κάστρο, οι φωνακλάδες μαθητές, που περνούσαν μετά το σχολείο, οι θαμώνες από τα γραφεία στην άλλη

πλευρά του δρόμου και η Νίνα και η Τσέρι, οι κομμώτριες, που ήξεραν πόσες θερμίδες είχαν τα πάντα στο μενού της καφετέριας. Δε με πείραζαν ούτε οι ενοχλητικοί πελάτες, σαν την κοκκινομάλλα που είχε το μαγαζί με τα παιχνίδια και έλεγε ότι της είχα δώσει λάθος ρέστα τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.

Είχα δει σχέσεις να αρχίζουν και να τελειώνουν σ' εκείνα τα τραπέζια, παιδιά να πηγαينوέρχονται ανάμεσα σε χωρισμένους γονείς, την ένοχη ανακούφιση μαμάδων και μπαμπάδων που δεν ήξεραν να μαγειρεύουν και τη μυστική απόλαυση των συνταξιούχων όταν είχαν μπροστά τους ένα τηγανητό πρωινό. Από εκεί περνούσαν οι ζωές τόσων ανθρώπων· οι περισσότεροι μοιράζονταν μια-δυο κουβέντες μαζί μου κι αντάλλασσαν αστεία ή σχόλια πάνω από κούπες με αχνιστό τσάι. Ο μπαμπάς έλεγε ότι ποτέ δεν ήξερε ποιο θα ήταν το επόμενο πράγμα που θα άκουγε από μένα, μα στην καφετέρια αυτό δεν είχε σημασία.

Ο Φρανκ με συμπαθούσε. Ήταν ήσυχος άνθρωπος κι έλεγε ότι η παρουσία μου έδινε ζωντάνια στο μέρος. Ήταν λίγο σαν να δούλευα ως σερβιτόρα, μα χωρίς τον μπελά των μεθυσμένων.

Εκείνο το απόγευμα, μετά τη φούρια του μεσημεριανού, όταν το μέρος είχε αδειάσει για λίγο, ο Φρανκ σκούπισε τα χέρια του στην ποδιά, βγήκε από την κουζίνα και γύρισε την πινακίδα του μαγαζιού ώστε να φαίνεται ότι ήταν κλειστό.

«Φρανκ, τα έχουμε ξαναπεί αυτά. Οι έξτρα υπηρεσίες δεν περιλαμβάνονται στον κατώτατο μισθό». Ο μπαμπάς έλεγε ότι ο Φρανκ ήταν ο πιο φανατικός γκέι στον κόσμο. Σήκωσα το κεφάλι. Δε χαμογελούσε.

«Ωχ. Μη μου πεις ότι πάλι έβαλα αλάτι στις ζαχαριέρες;»

Έστριβε μια πετσέτα στα χέρια του. Δεν τον είχα ξαναδεί τόσο αμήχανο. Για μια στιγμή αναρωτήθηκα μήπως κάποιος είχε κάνει παράπονα για μένα. Και τότε μου έκανε νόημα να καθίσω.

«Λυπάμαι, Λουίζα», είπε στο τέλος. «Αποφάσισα να γυρίσω στην Αυστραλία. Ο μπαμπάς μου δεν είναι καλά και φαίνεται ότι στο κάστρο θ' αρχίσουν να πουλούν τα δικά τους αναψυκτικά. Τα μηνύματα είναι ξεκάθαρα».

Νομίζω ότι καθόμουν με το στόμα κυριολεκτικά ορθάνοιχτο. Έπειτα ο Φρανκ μού έδωσε το φάκελο κι απάντησε την επόμενη ερώτηση πριν καν φτάσει στα χείλη μου. «Ξέρω ότι ποτέ δεν είχαμε επίσημο συμβόλαιο ή κάτι τέτοιο, αλλά, ξέρεις, ήθελα να σε φροντίσω. Ο φάκελος έχει τρία μηνιάτικα. Κλείνουμε αύριο».

«Τρία μηνιάτικα!» εξεορράγη ο μπαμπάς, ενώ η μαμά έχωνε στα χέρια μου μια κούπα με γλυκό τσάι. «Πολύ γενναιόδωρο εκ μέρους του! Η Λου δούλεψε στην καφετέρια σαν το σκυλί τα τελευταία έξι χρόνια».

«Μπέρναρντ». Η μαμά τού έριξε μια προειδοποιητική ματιά νεύοντας προς τον Τόμας. Οι γονείς μου τον κρατούσαν μετά το σχολείο τις καθημερινές ώσπου να γυρίσει η Τρίνα από τη δουλειά.

«Τι στο διάολο θα κάνει τώρα; Θα μπορούσε να την ειδοποιήσει λίγο νωρίτερα, όχι μία μέρα πριν!»

«Τι θα κάνει; Θα βρει άλλη δουλειά».

«Δεν υπάρχουν άλλες δουλειές, Τζόσι. Το ξέρουμε καλά αυτό. Περνάμε ύφεση που να πάρει».

Η μαμά έκλεισε τα μάτια για μια στιγμή, σαν να ήθελε να ανασυνταχθεί πριν μιλήσει. «Είναι έξυπνο κορίτσι. Κάτι θα βρει. Έχει αρκετή εμπειρία, έτσι δεν είναι; Και ο Φρανκ θα της δώσει καλές συστάσεις».

«Ναι, τέλεια... “Η Λουίζα Κλαρκ βουτυρώνει θαυμάσια τις φρυγανιές και είναι πολύ επιδέξια στο χειρισμό της τσαγιέρας”».

«Ευχαριστώ για την ψήφο εμπιστοσύνης, μπαμπά».

«Ξέρεις πώς το λέω».

Ήξερα γιατί ανησυχούσε ο μπαμπάς. Οι γονείς μου βασιζόνταν στο μισθό μου. Η Τρίνα δεν έβγαζε σχεδόν τίποτα στο ανθοπωλείο. Η μαμά δεν μπορούσε να δουλέψει γιατί έπρεπε να φροντίζει τον παππού, η σύνταξη του οποίου ήταν σχεδόν μηδαμινή. Ο μπαμπάς ζούσε σε μια διαρκή κατάσταση ανησυχίας για τη δουλειά του στο εργοστάσιο επίπλων. Το αφεντικό του μουρμούριζε για πιθανές μειώσεις προσωπικού εδώ και μήνες. Στο

σπίτι όλοι ψιθύριζαν για τα χρέη και έκαναν κόλπα με τις πιστωτικές κάρτες. Το αυτοκίνητο του μπαμπά είχε αχρηστευτεί από έναν ανασφάλιστο οδηγό πριν από δυο χρόνια και για κάποιο λόγο αυτό ήταν αρκετό για να καταρρεύσει ολόκληρο το κλυδωνιζόμενο οικονομικό οικοδόμημα της οικογένειάς μας. Ο ταπεινός μισθός μου ήταν μια μικρή χρηματική βάση για το νοικοκυριό και αρκούσε για να τα βγάζουμε πέρα βδομάδα τη βδομάδα.

«Άς μην προτρέχουμε. Θα πάει στο Κέντρο Απασχόλησης αύριο και θα δει τις προσφορές που υπάρχουν. Έχει χρήματα για να περάσει προς το παρόν». Μιλούσαν λες και δεν ήμουν μπροστά. «Και είναι έξυπνη. Δεν είσαι έξυπνη, καρδούλα μου; Ίσως θα μπορούσε να κάνει μαθήματα δακτυλογράφησης. Να πιάσει δουλειά σε κάποιο γραφείο».

Καθόμουν κι άκουγα τους γονείς μου να συζητούν για τις άλλες δουλειές που θα μπορούσα να κάνω με τα περιορισμένα προσόντα μου. Εργάτρια σε εργοστάσιο, χειρίστρια μηχανημάτων, βοηθός σε κουζίνα. Για πρώτη φορά εκείνο το απόγευμα ήθελα να βάλω τα κλάματα. Ο Τόμας, που με κοιτούσε με ορθάνοιχτα, ολοστρόγγυλα μάτια, μου έδωσε σιωπηλός ένα μισοφαγωμένο μπισκότο.

«Σ' ευχαριστώ, Τόμι», είπα σιωπηλά και το έφαγα.

Ήμουν σίγουρη ότι θα τον έβρισκα στον αθλητικό σύλλογο. Από Δευτέρα έως Πέμπτη, τακτικός σαν το πρόγραμμα των τρένων, ο Πάτρικ ήταν εκεί, είτε στο γυμναστήριο είτε στο φωτισμένο κουλουάρ. Κατέβηκα τα σκαλιά με τα χέρια τυλιγμένα γύρω από τα μπράτσα μου γιατί κρύωνα και πλησίασα αργά στο κουλουάρ, κάνοντας ένα νεύμα όταν με πλησίασε αρκετά ώστε να δει ποιος ήταν.

«Έλα να τρέξουμε μαζί», κοντανάσανε καθώς πλησίαζε. Η ανάσα του έβγαινε σε χλομές τολύπες. «Έχω άλλους τέσσερις γύρους».

Δίστασα μόνο για μια στιγμή και ύστερα άρχισα να τρέχω πλάι του. Ήταν ο μόνος τρόπος να του πάρω κουβέντα. Φορού-

σα τα ροζ αθλητικά μου με τα τρικουάζ κορδόνια, τα μοναδικά παπούτσια με τα οποία υπήρχε πιθανότητα να τρέξω.

Είχα περάσει τη μέρα στο σπίτι προσπαθώντας να φανώ χρησιμη. Μαντεύω ότι πριν περάσει μία ώρα είχα αρχίσει να μπερδεύομαι στα πόδια της μαμάς. Η μαμά και ο παππούς είχαν τη δική τους ρουτίνα, και η παρουσία μου τη διέκοπτε. Ο μπαμπάς κοιμόταν γιατί δούλευε νυχτερινός αυτόν το μήνα και δεν έπρεπε να τον ενοχλήσουμε. Συγύρισα το δωμάτιό μου, κάθισα να δω τηλεόραση με τον ήχο χαμηλωμένο κι όποτε θυμόμουν γιατί ήμουν στο σπίτι μέρα μεσημέρι ένιωθα ένα τσίμπημα στο στέρνο.

«Δε σε περιμένα».

«Βαρέθηκα στο σπίτι. Σκέφτηκα ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε κάτι».

Μου έριξε μια λοξή ματιά. Ένα λεπτό στρώμα ιδρώτα κάλυπτε το πρόσωπό του. «Μωρό μου, όσο πιο γρήγορα βρεις άλλη δουλειά, τόσο το καλύτερο».

«Δεν έχουν περάσει ούτε είκοσι τέσσερις ώρες από τη στιγμή που έχασα την προηγούμενη. Δεν επιτρέπεται να νιώθω λίγο μίσηρη και χαλαρή; Μόνο για σήμερα;»

«Μα πρέπει να δεις τη θετική πλευρά. Ήξερες ότι δε θα μπορούσες να μείνεις σ' εκείνη την καφετέρια για πάντα. Πρέπει να πας ψηλά, μπροστά». Πριν από δυο χρόνια ο Πάτρικ είχε ανακηρυχτεί Νέος Επιχειρηματίας της Χρονιαίας του Στόρτφορντ και δεν είχε συνέλθει ακόμη από την τιμή. Έκτοτε είχε αποκτήσει έναν συνέταιρο, τον Τζίντζερ Πιτ, που πρόσφερε υπηρεσίες προσωπικής γυμναστικής σε πελάτες σε ακτίνα 80 χιλιομέτρων και είχε πάρει με δάνειο δύο φορητάκια με το σήμα της εταιρείας. Στο γραφείο του είχε έναν λευκό πίνακα, στον οποίο του άρεσε να ορنيθοσκαλίζει με χοντρούς μαύρους μαρκαδόρους τα κέρδη που πίστευε ότι θα είχε, υπολογίζοντας τα νούμερα ξανά και ξανά ώσπου να τα κρίνει ικανοποιητικά. Ποτέ δεν ήμουν απόλυτα σίγουρη ότι είχαν την παραμικρή ομοιότητα με την πραγματική ζωή.

«Μια απόλυση μπορεί ν' αλλάξει τη ζωή ενός ανθρώπου,

Λου». Έριξε μια ματιά στο ρολόι του για να ελέγξει το χρόνο εκείνου του γύρου. «Τι θέλεις να κάνεις; Μπορείς να εκπαιδευτείς ξανά. Είμαι σίγουρος ότι δίνουν δάνεια σε άτομα σαν κι εσένα».

«Τι εννοείς “άτομα σαν κι εμένα”;»

«Άτομα που αναζητούν μια νέα ευκαιρία. Τι θέλεις να γίνεις; Μπορείς να γίνεις αισθητικός. Είμαι αρκετά όμορφη». Μου έδωσε μια ελαφριά αγκωνιά ενώ έτρεχε, σαν να έπρεπε να είμαι ευγνώμων για το κομπλιμέντο.

«Ξέρεις τα μυστικά της ομορφιάς μου. Νερό, σαπούνι και καμιά χαρτοσακούλα».

Ο Πάτρικ είχε αρχίσει να απελπίζεται.

Άρχισα να μένω πίσω. Μισώ το τρέξιμο. Εκείνη τη στιγμή μισούσα τον Πάτρικ που δεν έλεγε να κόψει ταχύτητα.

«Υπάλληλος σε κατάσταση. Γραμματέας. Μεσίτρια. Δεν ξέρω... Σίγουρα θα βρεις κάτι που να σου αρέσει».

Μα δεν υπήρχε τίποτα. Μου άρεσε η δουλειά στην καφετέρια. Μου άρεσε ότι ήξερα όλα όσα θα μπορούσε να ξέρει κανείς για το Βουτυρωμένο Ψωμάκι, μου άρεσε ν' ακούω για τις ζωές των ανθρώπων που περνούσαν από αυτό. Ένιωθα άνετα εκεί.

«Μην απελπίζεσαι, μωρό μου. Θα το ξεπεράσεις. Οι καλύτεροι επιχειρηματίες της ιστορίας χρειάστηκε να πιάσουν πάτο για να βρουν το δρόμο τους. Αυτό έκανε ο Τζέφρι Άρτσερ* κι ο Ρίτσαρντ Μπράνσον**». Με έπιασε από το μπράτσο για να μείνω στο ρυθμό του.

«Αμφιβάλλω αν ο Τζέφρι Άρτσερ απολύθηκε ποτέ από μια δουλειά στην οποία έψηνε μπισκότα». Είχα λαχανιάσει. Και φορούσα το λάθος σουτιέν. Έκοψα ταχύτητα κι έβαλα τα χέρια στα γόνατα.

---

* Βρετανός συγγραφέας στρατιωτικών και κατασκοπικών μυθιστορημάτων. (Σ.τ.Μ.)

** Βρετανός μεγιστάνας, ιδιοκτήτης του Virgin Group. (Σ.τ.Μ.)

Γύρισε τρέχοντας προς τα πίσω. Η φωνή του κουβαλούσε τον ακίνητο παγωμένο αέρα. «Μα αν είχε απολυθεί... Τέλος πάντων. Σκέψου το λιγάκι, βάλε αύριο τα καλά σου και πήγαινε στο Κέντρο Απασχόλησης. Διαφορετικά μπορώ να σε εκπαιδεύσω για να δουλέψεις μαζί μου, αν θέλεις. Ξέρεις ότι αυτή η δουλειά έχει λεφτά. Και μην ανησυχείς για τις διακοπές. Θα τις πληρώσω εγώ».

Του χαμογέλασα.

Μου πέταξε ένα φιλί, και η φωνή του αντήχησε μέσα στο άδειο στάδιο. «Θα μου τα δώσεις όταν ξανασταθείς στα πόδια σου».

Έκανα την πρώτη μου αίτηση για το επίδομα ανεργίας. Πήγα σε μια σαρανταπεντάλεπτη συνέντευξη και σε μια ομαδική συνάντηση, στην οποία κάθισα με μια ομάδα είκοσι περίπου παρτάιρων αντρών και γυναικών, οι μισοί από τους οποίους είχαν την ίδια ελαφρώς κατάπληκτη έκφραση που υποπτευόμουν ότι είχα κι εγώ και οι άλλοι μισοί την κενή, αδιάφορη όψη του ανθρώπου που είχε βρεθεί εκεί πολλές φορές. Είχα φορέσει τα ρούχα που ο μπαμπάς είχε χαρακτηρίσει ως «τα πολιτικά μου».

Ως αποτέλεσμα αυτών των προσπαθειών, είχα αντέξει ένα σύντομο διάστημα στη νυχτερινή βάρδια ενός εργοστασίου επεξεργασίας κοτόπουλων (κάτι που μου προκάλεσε επιπτώσεις εβδομάδες) και ύστερα δύο ημέρες σε ένα σεμινάριο Συμβούλων Οικιακής Ενέργειας. Αρκετά γρήγορα κατάλαβα ότι με εκπαιδευαν κατά βάση για να σαστίζω με την πολυλογία μου ηλικιωμένους ώστε ν' αλλάξουν προμηθευτή ενέργειας και είπα στον Σάιεντ, τον προσωπικό μου «σύμβουλο», ότι δεν μπορούσα να το κάνω αυτό. Όταν εκείνος επέμεινε να συνεχίσω, απαρίθμησα μερικές από τις τακτικές που μου είχαν ζητήσει να χρησιμοποιήσω. Τότε σώπασε για λίγο και μου πρότεινε να δοκιμάσουμε κάτι άλλο (μιλούσε πάντα στον πληθυντικό, παρότι ήταν προφανές ότι ο ένας από τους δύο είχε δουλειά).

Δούλεψα για δύο εβδομάδες σε μια αλυσίδα φαστ φουντ. Το ωράριο ήταν καλό, άντεχα το γεγονός ότι η φόρμα ηλέκτριζε τα

μαλλιά μου, αλλά ήταν αδύνατο να τηρήσω το σενάριο των «κατάλληλων απαντήσεων», λέγοντας: «Σε τι μπορώ να σας εξυπηρετήσω σήμερα;» και «Θέλετε μεγάλες πατάτες;» Με απέλυσαν, όταν ένα από τα κορίτσια που έφτιαχναν ντόνατ με έπιασε να κουβεντιάζω για τις διαφορετικές αρετές των δωρεάν παιχνιδιών με ένα τετράχρονο κοριτσάκι. Τι να πω; Ήταν εξυπνο τετράχρονο. Και πρέπει να προσθέσω ότι η Ωραία Κοιμωμένη έμοιαζε λιγάκι χαζοβιόλα.

Τώρα ήμουν στην τέταρτη συνέντευξη, ενώ ο Σάιεντ έψαχνε στην οθόνη για «περαιτέρω ευκαιρίες» εργασίας. Ακόμα κι εκείνος, που είχε πάντα τη βλοσυρά χαρωπή συμπεριφορά ενός ατόμου που είχε βοηθήσει τους πλέον απίθανους υποψήφιους να βρουν δουλειά, είχε αρχίσει ν' ακούγεται λίγο κουρασμένος.

«Εμ... Έχεις σκεφτεί να μπεις στον κόσμο του θεάματος;»

«Δηλαδή, να κάνω παντομίμα στις πλατείες;»

«Όχι ακριβώς. Υπάρχει μια θέση για χορεύτρια σε καμπαρέ. Ή μάλλον αρκετές θέσεις.»

Σήκωσα το ένα φρύδι. «Πες μου, σε παρακαλώ, ότι αστείευέσαι.»

«Είναι τριάντα ώρες την εβδομάδα με αυτασφάλιση. Απ' ό,τι ξέρω, έχει και καλά φιλοδωρήματα.»

«Σε παρακαλώ, πες μου ότι μόλις τώρα δε με συμβούλευσες να πιάσω μια δουλειά στην οποία θα περνοδιαβαίνω μπροστά σε ξένους φορώντας τα εσώρουχά μου.»

«Είπες ότι είσαι κοινωνικό άτομο. Και φαίνεται να σου αρέσει το... θεατρικό... ντύσιμο». Κοίταξε το καλσόν μου, πράσινο και γυαλιστερό. Είχα σκεφτεί ότι θα μου έφτιαχνε λίγο τη διάθεση. Όσο ο Τόμας έτρωγε πρωινό, κάθε φορά που με κοιτούσε σιγομουρμούριζε το τραγούδι της *Μικρής Γοργόνας*.

Ο Σάιεντ έγγραψε κάτι στο πληκτρολόγιο. «Τι λες για επιτηρήτρια σε τσατ ρουμ ενηλίκων;»

Έμεινα να τον κοιτάζω.

Σήκωσε τους ώμους. «Είπες ότι σου αρέσει να μιλάς με τον κόσμο.»

«Όχι. Δε θέλω να δουλέψω ημίγυμνη σε ένα μπαρ. Ούτε να γίνω μασέζ. Ούτε να χειρίζομαι κάμερες υπολογιστών. Έλα, Σάιεντ. Δεν μπορεί, κάπου θα μπορώ να δουλέψω χωρίς να κάνω τον πατέρα μου να πάθει καρδιακή προσβολή».

Αυτό φάνηκε να τον κολλά στον τοίχο. «Δεν έχουν μείνει πολλά πράγματα πέρα από τις θέσεις με ευέλικτο ωράριο στη λιανική».

«Νυχτερινή βάρδια ανεφοδιασμού ραφιών;» Είχα βρεθεί εκεί αρκετές φορές ώστε να μιλώ τη γλώσσα τους.

«Υπάρχει λίστα αναμονής. Αυτές τις θέσεις τις ζητούν γονείς γιατί τους βολεύουν με το ωράριο του σχολείου», είπε απολογητικά. Ξανακοίταξε την οθόνη. «Άρα, μας μένει μόνο ο τομέας της περιθάλψης».

«Να σκουπίζω τον πισινό κάποιου ηλικιωμένου δηλαδή».

«Πολύ φοβάμαι, Λουίζα, ότι δεν έχεις προσόντα για άλλες θέσεις. Αν θέλεις να εκπαιδευτείς, θα χαρώ να σου υποδείξω τη σωστή κατεύθυνση. Το Κέντρο Επιμόρφωσης Ενηλίκων προσφέρει πολλά μαθήματα».

«Τα έχουμε ξαναπεί αυτά, Σάιεντ. Αν το κάνω αυτό, χάνω το επίδομα ανεργίας, έτσι δεν είναι;»

«Αν δεν είσαι διαθέσιμη για δουλειά, ναι».

Καθίσαμε σιωπηλοί για λίγο. Έμεινα να κοιτάζω την πόρτα και τους σωματώδεις φύλακες που έστεκαν σε αυτή. Αναρωτήθηκα αν είχαν βρει τη δουλειά μέσω του Κέντρου Απασχόλησης.

«Δεν τα καταφέρνω με τους ηλικιωμένους, Σάιεντ. Ο παππούς μου μένει μαζί μας από τότε που έπαθε τα εγκεφαλικά και δεν ξέρω τι να τον κάνω».

«Έχεις, δηλαδή, κάποια εμπειρία στην περιθάλψη».

«Όχι ακριβώς. Τα κάνει όλα η μαμά μου».

«Μήπως η μαμά σου ψάχνει για δουλειά;»

«Πολύ αστείο».

«Δεν κάνω πλάκα».

«Και να μείνω εγώ να προσέχω τον παππού μου; Όχι, ευχαριστώ. Το λέω και εκ μέρους του, ξέρεις. Δεν υπάρχει καμιά δουλειά σε καφετέρια;»

«Δε νομίζω ότι έχουν μείνει αρκετές καφετέριες για να σου εγγυηθώ ότι θα έχεις δουλειά, Λουίζα. Μπορούμε να δοκιμάσουμε τα KFC. Ίσως εκεί τα πας καλύτερα».

«Σου φαίνεται πολύ πιο ικανοποιητικό να προσφέρω την οικονομική συσκευασία των KFC παρά το κοτόπουλο ΜακΝάγκκετ; Δε νομίζω».

«Τότε ίσως πρέπει να κοιτάξουμε λίγο πιο μακριά».

«Ξέρεις καλά ότι στην πόλη μας πηγαиноέρχονται μόνο τέσσερα λεωφορεία. Μου είπες να κοιτάξω το τουριστικό, αλλά τηλεφώνησα στο σταθμό και είπαν ότι σταματά στις πέντε το απόγευμα. Άσε που έχει το διπλάσιο εισιτήριο από το κανονικό λεωφορείο».

Ο Σάιεντ κάθισε πίσω στην καρέκλα του. «Σε αυτό το σημείο της διαδικασίας, Λουίζα, νομίζω ότι είναι ανάγκη να σου υπενθυμίσω ότι, ως κατάλληλο και ικανό άτομο, για να συνεχίσεις να δικαιούσαι το επίδομα ανεργίας πρέπει να...»

«...αποδείξω ότι προσπαθώ να βρω δουλειά. Το ξέρω».

Πώς να εξηγήσω σ' εκείνο τον άνθρωπο πόσο ήθελα να δουλέψω; Μπορούσε να καταλάβει άραγε πόσο νοσταλγούσα την παλιά μου δουλειά; Η ανεργία ήταν ως τότε μια ιδέα, μια μονότονη αναφορά στις ειδήσεις, την οποία συσχέτιζα με τα ναυπηγεία ή τα εργοστάσια αυτοκινήτων. Δεν είχα σκεφτεί ποτέ ότι θα μπορούσε να σου λείπει μια δουλειά όπως θα μπορούσε να λείπει ένα μέλος του σώματός σου – να είναι κάτι διαρκές, αντανakλαστικό. Δεν είχα σκεφτεί ότι, πέρα από την προφανή ανησυχία για τα χρήματα και για το μέλλον, το να χάσεις τη δουλειά σου σε κάνει να νιώθεις ανεπαρκής και λίγο άχρηστος. Ότι δυσκολεύεται περισσότερο να σηκωθείς το πρωί απ' ό,τι όταν το ξυπνητήρι σε ταρακουνά άγρια και σε επαναφέρει στον συνειδητό κόσμο. Ότι μπορεί να σου λείπουν οι άνθρωποι με τους οποίους δούλευες, όσο λίγα κοινά κι αν είχες μαζί τους. Ακόμα και ότι μπορεί να πιάσεις τον εαυτό σου να αναζητά γνώριμα πρόσωπα περπατώντας στον κεντρικό δρόμο. Την πρώτη φορά που είδα τη Λαϊδη Πικραλίδα να κάνει βόλτα έξω από τα κατα-

στήματα, δείχνοντας τόσο χαμένη όσο ένωθα εγώ, πάσχισα να κατανικήσω την παρόρμηση να πλησιάσω και να την αγκαλιάσω.

Η φωνή του Σάιεντ έκανε θρύψαλα τις σκέψεις μου. «Μάλιστα. Ίσως έχω κάτι».

Προσπάθησα να ριξω μια ματιά στην οθόνη.

«Μόλις έφτασε. Πριν από ένα λεπτό. Θέση στην περιθάλψη».

«Σου είπα ότι δεν τα καταφέρνω με τους...»

«Δεν είναι για ηλικιωμένο. Είναι μια... ιδιωτική θέση. Ζητούν κάποιον για κατ' οίκον βοήθεια, και η διεύθυνση δεν είναι ούτε τρία χιλιόμετρα από το σπίτι σου. “Φροντίδα και συντροφιά σε έναν ανάπηρο άνθρωπο”. Έχεις δίπλωμα οδήγησης;»

«Ναι. Αλλά θα πρέπει να τον σκουπίζω κιόλας;»

«Δε βλέπω ν' απαιτείται σκούπισμα πισινού». Κοίταξε ξανά την οθόνη. «Είναι ένας... τετραπληγικός. Χρειάζεται κάποιον για να τον ταΐζει και να τον βοηθά μέσα στην ημέρα. Σε αυτές τις δουλειές πολλές φορές πρέπει απλώς να είσαι εκεί όταν θέλουν να πάνε κάπου ή να βοηθάς με τα βασικά πράγματα που δεν μπορούν να κάνουν μόνοι τους. Τα χρήματα είναι καλά. Αρκετά περισσότερα από τον κατώτατο μισθό».

«Μάλλον γιατί θα πρέπει να σκουπίζω τον πισινό του».

«Θα τηλεφωνήσω για να επιβεβαιώσω ότι δεν απαιτείται σκούπισμα πισινού. Μα αν είναι έτσι, θα πας στη συνέντευξη;»

Το είπε σαν να ήταν ερώτηση.

Ξέραμε, όμως, και οι δύο την απάντηση.

Αναστέναξα και μάζεψα την τσάντα μου, έτοιμη για την επιστροφή στο σπίτι.

«Αν είναι δυνατόν», είπε ο πατέρας μου. «Φαντάζεστε; Λες και δεν τιμωρήθηκε αρκετά με το αναθεματισμένο καροτσάκι, θα εμφανιστεί αποπάνω και η Λουίζα μας για να του κάνει παρέα».

«Μπέρναρντ!» τον κατσάδιασε η μητέρα μου.

Πίσω μου, ο παππούς κοιτούσε την κούπα με το τσάι και γελούσε κρυφά.

2

Δεν είμαι αργόστροφη. Αυτό θέλω να το ξεκαθαρίσω εδώ. Μα είναι αρκετά δύσκολο να μη νιώθεις ανεπαρκής στον Τομέα Εγκεφαλικών Κυττάρων όταν μεγαλώνεις δίπλα σε μια μικρότερη αδελφή που όχι μόνο πήδηξε μία τάξη και ήρθε στην τάξη μου, αλλά ύστερα πέρασε και στην επόμενη.

Καθετί λογικό ή έξυπνο το έκανε πρώτα η Κατρίνα, παρόλο που ήταν δεκαοχτώ μήνες μικρότερή μου. Είχε διαβάσει πρώτη κάθε βιβλίο που διάβαζα, ήξερε από πριν κάθε δεδομένο που ανέφερα στο οικογενειακό τραπέζι. Είναι το μοναδικό άτομο που ξέρω στο οποίο αρέσουν τα διαγωνίσματα. Καμιά φορά νομίζω ότι ντύνομαι όπως ντύνομαι γιατί το μόνο πράγμα που δεν μπορεί να κάνει η Τρίνα είναι να συνδυάσει ρούχα. Είναι από τα κορίτσια που φορούν τζιν και πουλόβερ. Η αντίληψή της περί κομψότητας σημαίνει ότι σιδερώνει πρώτα το τζιν.

Ο πατέρας μου με λέει «προσωπικότητα» γιατί συνήθως λέω το πρώτο πράγμα που μου έρχεται στο μυαλό. Λέει ότι μοιάζω με τη θεία Λίλι, την οποία δε γνώρισα ποτέ. Είναι λίγο περίεργο να σε συγκρίνουν διαρκώς με κάποιον που δεν έχεις συναντήσει. Κατέβαινα τη σκάλα φορώντας μοβ μπότες, και ο μπαμπάς έκανε νόημα στη μαμά και έλεγε: «Θυμάσαι τη θεία Λίλι και τις μοβ μπότες της;». Και η μαμά έβαζε τα γέλια, σαν να είχαν πει ένα κρυφό αστείο. Η μαμά μου με λέει «άτομο», κι αυτός είναι ο ευγενικός της τρόπος για να πει ότι δεν καταλαβαίνει πολύ το ντύσιμό μου.

Πέρα, όμως, από μια σύντομη περίοδο στην εφηβεία, ποτέ

δεν ήθελα να μοιάζω με την Τρίνα, ούτε με κανένα από τα κορίτσια στο σχολείο. Προτιμούσα τα αγορίστικα ρούχα, μέχρι τα δεκατέσσερα περίπου, και τώρα πια φοράω ό,τι μου αρέσει – κάτι που εξαρτάται από τη διάθεσή μου κάθε μέρα. Δεν υπάρχει λόγος να προσπαθώ να μοιάζω συμβατική. Είμαι μικρόσωμη με σκούρα μαλλιά και, σύμφωνα με τον μπαμπά μου, έχω πρόσωπο ξωτικού. Καμία σχέση με «ξωτική ομορφιά» όμως. Δεν είμαι άσχημη, μα δε νομίζω ότι πρόκειται ποτέ κανείς να με αποκαλέσει «όμορφη». Η γυναικεία χάρη δε λειτουργεί στην περιπτώσή μου. Ο Πάτρικ με λέει κούκλα όταν θέλει να με ρίξει στο κρεβάτι, αλλά σε αυτό είναι αρκετά ξεκάθαρος. Γνωρίζομαστε σχεδόν επτά χρόνια.

Ήμουν είκοσι έξι χρονών και δεν ήξερα τι ήμουν. Δεν το είχα σκεφτεί καν μέχρι να χάσω τη δουλειά μου. Φανταζόμουν ότι κατά πάσα πιθανότητα θα παντρευόμουν τον Πάτρικ, θα έκανα μερικά κουτσούβελα και θα ζούσα λίγα στενά κάτω από το πατρικό μου. Πέρα από ένα εξωτικό γούστο στα ρούχα και το γεγονός ότι είμαι λιγάκι κοντή, δεν υπάρχει κάτι που να με διαφοροποιεί από οποιονδήποτε άνθρωπο που συναντά κανείς στο δρόμο. Πιθανότατα δε θα γυρνούσε κανείς να με ξανακοιτάξει. Ένα συνηθισμένο κορίτσι που ζούσε μια συνηθισμένη ζωή. Για να πω την αλήθεια, με βόλεψε μια χαρά.

«Πρέπει να φορέσεις ταγιέρ για τη συνέντευξη», επέμενε η μαμά. «Τη σήμερον ημέρα όλοι ντύνονται υπερβολικά χαλαρά».

«Ναι, γιατί η ψιλή ρίγα θα παίξει καθοριστικό ρόλο στην πρόσληψή μου για να ταίξω ένα χούφταλο».

«Μην κάνεις την έξυπνη».

«Δεν έχω λεφτά για ταγιέρ. Κι αν δεν πάρω τη δουλειά;»

«Μπορείς να φορέσεις το δικό μου. Θα σου σιδερώσω μια ωραία μπλούζα, και για μια φορά μη χτενιστείς σαν χωριατοπούλα», είπε και έδειξε τα μαλλιά μου, που τα έπλεκα συνήθως σε δύο σκούρους κόμπους στο πλάι του κεφαλιού μου. «Απλώς προσπάθησε να μοιάζεις με κανονικό άνθρωπο».

Ήξερα ότι δεν είχε νόημα να πάω κόντρα στη μητέρα μου. Και κατάλαβα ότι ο πατέρας μου είχε λάβει οδηγίες να μη σχολιάσει το ντύσιμό μου, ενώ έβγαινα από το σπίτι με πολύ αμήχανο περπάτημα και πολύ στενή φούστα.

«Στο καλό, καρδούλα μου», είπε, και είδα τις άκρες των χειλιών του να συσπώνται. «Καλή επιτυχία. Μοιάζεις πολύ... επαγγελματίας».

Εκείνο που μου δημιουργούσε περισσότερη αμηχανία δεν ήταν ότι φορούσα το ταγιέρ της μητέρας μου, ούτε ότι το κόψιμό του είχε βγει από τη μόδα της δεκαετίας του '80, αλλά ότι μου έπεφτε λιγούλακι μικρό. Ένωθα τη ζώνη να χώνεται στο στομάχι μου και τραβούσα συνεχώς το σακάκι που ήταν σταυρωτό. Όπως λέει ο μπαμπάς για τη μαμά, οι φουρκέτες για τα μαλλιά έχουν περισσότερο λίπος.

Κάθισα στο λεωφορείο για τη σύντομη διαδρομή βιάθοντας λίγο άρρωστη. Ποτέ δεν είχα περάσει από κανονική συνέντευξη. Είχα προσληφθεί στο Βουτυρωμένο Ψωμάκι γιατί είχα βάλει στοίχημα με την Τρίνα ότι μπορούσα να βρω δουλειά σε μία μέρα. Απλώς μπήκα στην καφετέρια και ρώτησα τον Φρανκ αν ήθελε βοηθό. Ήταν η πρώτη μέρα που είχε ανοίξει και κόντεψε να πνιγεί από την ευγνωμοσύνη.

Τώρα που το ξανασκέφτομαι δε θυμάμαι να μιλήσαμε καν για χρήματα. Εκείνος πρότεινε έναν εβδομαδιαίο μισθό, εγώ συμφώνησα, και μία φορά το χρόνο μου έλεγε ότι μου είχε κάνει μια μικρή αύξηση, συνήθως λίγο περισσότερο απ' όσο θα ζητούσα.

Τι ρωτάνε στις συνεντεύξεις; Άραγε θα μου ζητούσαν να κάνω κάτι πρακτικό με τον ηλικιωμένο, να τον ταΐσω, να τον κάνω μπάνιο ή κάτι τέτοιο; Ο Σάιεντ είχε πει ότι υπήρχε ένας βοηθός που κάλυπτε τις «προσωπικές του ανάγκες» (ρίγησα όταν το άκουσα αυτό). Η δουλειά του δεύτερου βοηθού ήταν «κάπως ασαφής προς το παρόν», είχε πει. Με φαντάστηκα να σκουπίζω τα σάλια του ηλικιωμένου, ρωτώντας ίσως δυνατά: «ΜΗΠΩΣ ΘΕΛΕΤΕ ΕΝΑ ΦΛΙΤΖΑΝΙ ΤΣΑΪ;»

Όταν ο παππούς είχε αρχίσει να αναρρώνει από τα εγκεφα-

λικά, δεν μπορούσε να κάνει τίποτα μόνος του. Τα έκανε όλα η μαμά μου. «Η μαμά σου είναι άγιος άνθρωπος», έλεγε ο μπαμπάς, και κατάλαβα ότι αυτό σήμαινε πως η μαμά μου σκούπιζε τον παππού χωρίς να βάζει τις φωνές και να φεύγει από το σπίτι. Ήμουν σίγουρη ότι κανείς ποτέ δεν είχε πει το ίδιο για μένα. Εγώ έκοβα κομματάκια το φαγητό του και του έφτιαχνα τσάι, μα δε νομίζω ότι είμαι φτιαγμένη από το κατάλληλο υλικό για να κάνω οτιδήποτε άλλο.

Η Οικία Γκράντα ήταν στην άλλη πλευρά του Κάστρου του Στόρτφορντ, κοντά στα μεσαιωνικά τείχη, στον μακρύ χωματόδρομο που είχε μόλις τέσσερα σπίτια και ένα πολυκατάστημα, στην καρδιά της τουριστικής περιοχής. Είχα περάσει έξω από το σπίτι χιλιάδες φορές στη ζωή μου χωρίς να το προσέξω ποτέ. Τώρα που περπατούσα έξω από το πάρκινγκ και τον μικροσκοπικό σιδηροδρομικό σταθμό, άδεια και βλοσυρά και τα δύο όπως μόνο ένα θερινό αξιοθέατο μπορεί να δείχνει το Φεβρουάριο, είδα ότι ήταν πιο μεγάλη απ' ό,τι είχα φανταστεί, με κόκκινα τούβλα και διπλή πρόσοψη, σαν τα σπίτια που βλέπει κανείς στα παλιά αντίτυπα του *Country Life* ενώ περιμένει στην αίθουσα αναμονής ενός ιατροείου.

Πήρα το μακρύ δρομάκι προς την είσοδο, προσπαθώντας να μη σκέφτομαι αν με κοιτούσε κανείς από το παράθυρο. Όταν ανεβαίνεις ένα μακρύ δρομάκι, βρίσκεσαι σε μειονεκτική θέση· η διαδρομή σε κάνει αυτόματα να νιώθεις κατώτερος. Τη στιγμή που σκεφτόμουν αν έπρεπε να κάνω καμιά υπόκλιση σε ένδειξη σεβασμού, άνοιξε η πόρτα κι αναπήδησα από την τρομάρα μου.

Βγήκε στη βεράντα μια γυναίκα όχι πολύ μεγαλύτερη από μένα. Φορούσε λευκό παντελόνι και ρόμπα, που την έκανε να μοιάζει με γιατρό, και είχε παραμάσχαλα ένα παλτό κι έναν φάκελο. Καθώς πέρασε δίπλα μου, χαμογέλασε ευγενικά.

«Σας ευχαριστώ πολύ», είπε μια φωνή από μέσα. «Θα είμαστε σε επαφή». Τότε εμφανίστηκε το πρόσωπο μιας άλλης γυναίκας, μεσόκοπης μα όμορφης, κάτω από ένα ακριβό προσεγμένο κούρεμα. Φορούσε ένα παντελόνι κι ένα σακάκι που υπέθεσα

ότι κόστιζαν περισσότερα χρήματα απ' όσα έβγαζε ο μπαμπάς μου σε έναν μήνα.

«Εσείς πρέπει να είστε η δεσποινίς Κλαρκ».

«Λουίζα». Έδωσα το χέρι, όπως με είχε συμβουλευσει η μητέρα μου. Οι γονείς μου είχαν συμφωνήσει ότι οι νέοι σήμερα δε δίνουν ποτέ το χέρι. Παλιά κανείς δε θα διανοούνταν να πει «Γεια χαρά» ή να δώσει ένα πεταχτό φιλί. Και η γυναίκα που είχα μπροστά μου δε φαινόταν από εκείνες που εκτιμούν τα πεταχτά φιλιά.

«Μάλιστα. Περάστε». Τράβηξε το χέρι όσο πιο γρήγορα γινόταν, μα ένιωσα τη ματιά της να μένει πάνω μου, σαν να είχε αρχίσει ήδη να με αξιολογεί.

«Πάμε στο σαλόνι, θα τα πούμε εκεί. Λέγομαι Καμίλα Τρέινορ». Έδειχνε κουρασμένη, σαν να ήταν η πολλοστή φορά εκείνη τη μέρα που πρόσφερε τα ίδια λόγια.

Την ακολούθησα σε ένα τεράστιο δωμάτιο με τζαμόπορτες ως το ταβάνι. Βαριές κουρτίνες κρέμονταν κομπά από στιβαρά μαονένια κουρτινόξυλα, ενώ τα πατώματα ήταν στρωμένα με περσικά χαλιά, τα οποία ήταν λεπτομερώς διακοσμημένα. Μύριζε κεριά μέλισσας και παλιά έπιπλα. Παντού έβλεπα μικρά, κομπά βοηθητικά τραπεζάκια με καλογουαλισμένες επιφάνειες γεμάτες διακοσμητικά κουτιά. Για μια στιγμή αναρωτήθηκα πού άφηναν οι Τρέινορ την κούπα με το τσάι.

«Ήρθατε μέσω της αγγελίας στο Κέντρο Απασχόλησης, έτσι δεν είναι; Καθίστε».

Ενώ ξεφύλλιζε έναν φάκελο με χαρτιά, εγώ έριχνα κρυφές ματιές στο χώρο. Είχα φανταστεί ότι το σπίτι θα έμοιαζε λίγο με οίκο περιθάλψης, με λαβές και πεντακάθαρες επιφάνειες παντού. Αυτό, όμως, έμοιαζε με τρομακτικά ακριβό ξενοδοχείο, εμποτισμένο από κληρονομήματα πλούτου, με πολυαγαπημένα αντικείμενα που έμοιαζαν πολύτιμα από μόνα τους. Σε μια άκρη υπήρχαν κάποιες φωτογραφίες σε ασημένιες κορνίζες, αλλά ήταν πολύ μακριά ώστε να διακρίνω τα πρόσωπα. Ενώ η γυναίκα κοίταζε τα χαρτιά της, κουνήθηκα λίγο από τη θέση μου για να δω καλύτερα.

Και τότε άκουσα τον αδιαμφισβήτητο ήχο της ραφής που σκίζεται. Κοίταξα κάτω και είδα τα δύο κομμάτια υφάσματος που ενώνονταν στο πλάι του δεξιού μου μηρού να έχουν σκιστεί. Μερικές αδύναμες μεταξωτές κλωστούλες είχαν ξεφυτρώσει σαν άγαρμπα κρόσσια. Ένιωσα το πρόσωπό μου να γίνεται κατακόκκινο.

«Λοιπόν, δεσποινίς Κλαρκ... Έχετε εμπειρία στην τετραπληγία;»

Γύρισα να κοιτάξω την κυρία Τρέινορ και κουνήθηκα λιγάκι έτσι ώστε το σακάκι να καλύψει τη φούστα όσο γινόταν περισσότερο.

«Όχι».

«Δουλεύετε πολύ καιρό στον τομέα της περίθαλψης;»

«Για να πω την αλήθεια, δεν έχω ξαναδουλέψει σε αυτό τον τομέα», είπα και πρόσθεσα, λες και άκουγα στ' αυτιά μου τη φωνή του Σάιεντ, «μα είμαι σίγουρη ότι μπορώ να μάθω».

«Ξέρετε τι είναι ένας τετραπληγικός;»

Δίστασα. «Κάποιος που... είναι σε αναπηρικό καροτσάκι;»

«Μπορεί κανείς να το θέσει κι έτσι. Υπάρχουν διάφοροι βαθμοί τετραπληγίας, μα στην προκειμένη περίπτωση μιλάμε για παντελή απώλεια χρήσης των κάτω άκρων και πολύ περιορισμένη χρήση των άνω. Σας δυσκολεύει κάτι τέτοιο;»

«Προφανώς όχι τόσο όσο δυσκολεύει τον ίδιο». Χαμογέλασα, μα το πρόσωπο της κυρίας Τρέινορ ήταν ανέκφραστο. «Με συγχωρείτε... Δεν ήθελα να...»

«Έχετε δίπλωμα οδήγησης, δεσποινίς Κλαρκ;»

«Ναι».

«Καθαρό από παραβάσεις;»

Κούνησα το κεφάλι.

Η Καμίλα Τρέινορ σημείωσε κάτι στη λίστα της.

Το σκίσιμο μεγάλωνε. Το έβλεπα ν' ανεβαίνει στο γοφό μου ανελήγτο. Έτσι όπως πήγαινε, όταν σηκωνόμουν, θα έμοιαζα με χορεύτρια στο Λας Βέγκας.

«Είστε καλά;» Η κυρία Τρέινορ με κοίταζε προσεκτικά.

«Ζεσταίνομαι λίγο. Σας πειράζει να βγάλω το σακάκι;» Πριν προλάβει να πει λέξη, τράβηξα το σακάκι με μια άνετη κίνηση και το έδεσα γύρω από τη μέση μου για να κρύψω το σκίσιμο στη φούστα. «Κάνει ζέστη», της είπα χαμογελώντας. «Και ήρθα απέξω... Καταλαβαίνετε».

Μεσολάβησε μια ανεπαίσθητη παύση, και ύστερα η κυρία Τρέινορ κοίταξε ξανά το φάκελό της. «Πόσο χρονών είστε;»

«Είκοσι έξι».

«Και μέινετε στην προηγούμενη δουλειά έξι χρόνια».

«Ναι. Έχετε αντίγραφο της συστατικής επιστολής».

«Πράγματι...» Η κυρία Τρέινορ το βρήκε και μισόκλεισε τα μάτια. «Σύμφωνα με τον προηγούμενο εργοδότη σας είστε μια “θερμή κι ευχάριστη παρουσία που βοηθά να γίνει η μέρα ωραιότερη”».

«Ναι, τον πλήρωσα για να τα γράψει αυτά».

Ξανά εκείνο το ανέκφραστο πρόσωπο.

Να πάρει, σκέφτηκα.

Ένωθα ότι με μελετούσε προσεκτικά. Κι όχι απαραίτητα με καλό τρόπο. Αξαφνα ένιωσα ότι το πουκάμισο της μητέρας μου ήταν φθηνό, οι συνθετικές ίνες γυάλιζαν στο αραιό φως. Έπρεπε να είχα φορέσει το πιο απλό παντελόνι που είχα με ένα πουκάμισο. Οτιδήποτε άλλο εκτός από αυτό το κουστούμι.

«Γιατί, λοιπόν, αφήνετε μια δουλειά στην οποία προφανώς σας εκτιμούν τόσο πολύ;»

«Ο Φρανκ, ο ιδιοκτήτης, αποφάσισε να πουλήσει την καφετέρια. Είναι αυτή στα πόδια του κάστρου, το Βουτυρωμένο Ψωμάκι. Ή, μάλλον, ήταν», διόρθωσα τον εαυτό μου. «Εγώ θα ήθελα πολύ να μείνω».

Η κυρία Τρέινορ κούνησε το κεφάλι είτε επειδή δεν ένιωθε την ανάγκη να πει κάτι περισσότερο σχετικά είτε επειδή κι εκείνη θα ήθελε πολύ να μείνω στην καφετέρια.

«Και τι ακριβώς θέλετε να κάνετε στη ζωή σας;»

«Συγγνώμη;»

«Έχετε φιλοδοξίες για καριέρα; Θα θέλατε να γίνει αυτή η

δουλειά εφελτήριο για κάτι άλλο; Έχετε κάποιο επαγγελματικό όνειρο που θέλετε να κυνηγήσετε;»

Της έριξα ένα κενό βλέμμα.

Ήταν άραγε ερώτηση-παγίδα;

«Δεν... δεν τα έχω σκεφτεί όλ' αυτά. Από τότε που έχασα τη δουλειά μου. Απλώς θέλω...» Κατάπια. «Θέλω να δουλέψω ξανά».

Ακουγόταν αδύναμο. Ποιος άνθρωπος πηγαίνει σε μια συνέντευξη χωρίς να ξέρει καν τι θέλει να κάνει; Η έκφραση της κυρίας Τρέινορ έδειχνε ότι σκεφτόταν το ίδιο.

Άφησε κάτω το σιλό της. «Τότε, δεσποινίς Κλαρκ, γιατί να προσλάβω εσάς και όχι, για παράδειγμα, την προηγούμενη υποψήφια, που έχει αρκετά χρόνια εμπειρία με τετραπληγικούς;»

Την κοίταξα. «Ειλικρινά; Δεν ξέρω». Η κυρία Τρέινορ έμεινε σιωπηλή, γι' αυτό πρόσθεσα: «Φαντάζομαι ότι αυτό είναι δική σας απόφαση».

«Δεν μπορείτε να μου δώσετε ούτε έναν λόγο για να σας προσλάβω;»

Ξαφνικά είδα μπροστά μου το πρόσωπο της μητέρας μου. Δεν άντεχα στη σκέψη ότι θα γυρνούσα στο σπίτι με ένα κατεστραμμένο ταγιέρ και άλλη μία αποτυχημένη συνέντευξη. Κι αυτή η δουλειά έδινε πάνω από εννιά λίρες την ώρα.

Ανακάθισα λυγάκι. «Κοιτάξτε... Μαθαίνω γρήγορα, δεν αρρωσταίνω ποτέ, μένω πολύ κοντά, στην άλλη πλευρά του κάστρου, και είμαι δυνατότερη απ' όσο δείχνω... Κατά πάσα πιθανότητα αρκετά δυνατή ώστε να σας βοηθάω να μετακινείτε τον άντρα σας...»

«Τον άντρα μου; Δε θα δουλέψετε με τον άντρα μου. Για τον γιο μου πρόκειται.»

«Τον γιο σας;» Βλεφάρισα. «Επίσης... Δε φοβάμαι τη σκληρή δουλειά, μπορώ να αντιμετωπίσω κάθε είδους ανθρώπους και... Κάνω φανταστικό τσάι». Είχα αρχίσει να φλυαρώ για να καλύψω τη σιωπή. Η σκέψη ότι μιλούσαμε για τον γιο της με είχε κλονίσει. «Θέλω να πω... Ο μπαμπάς μου δεν το θεωρεί την καλύτερη σύσταση. Από την εμπειρία μου, όμως, ξέρω ότι λίγα είναι εκείνα που δε λύνονται με ένα καλό φλιτζάνι τσάι...»

Η ματιά της κυρίας Τρέινορ είχε κάτι κάπως περιέργο.

«Με συγχωρείτε», ξεσπόμενα συνειδητοποιώντας τι είχα πει. «Δε λέω ότι αυτό το πράγμα... η παραπληγία... τετραπληγία... του... γιου σας... λύνεται με ένα φλιτζάνι τσάι».

«Να σας ενημερώσω, δεσποινίς Κλαρκ, ότι δεν πρόκειται για μόνιμο συμβόλαιο. Είναι για έξι μήνες το πολύ. Γι' αυτό και το ύψος του μισθού είναι... ανάλογο. Θέλαμε να προσελκύσουμε το κατάλληλο άτομο».

«Πιστέψτε με, για όποιον έχει δουλέψει βάρδιες σε εργοστάσιο επεξεργασίας κοτόπουλου ακόμα και το Γκουαντάναμο μοιάζει ελκυστικό για έξι μήνες». Σκάσε πια, Λουίζα. Δάγκωσα τα χείλη μου.

Μα η κυρία Τρέινορ δεν έμοιαζε ν' ακούει. Έκλεισε το φάκελό της. «Ο γιος μου, ο Γουίλ, τραυματίστηκε σε αυτοκινητιστικό ατύχημα σχεδόν πριν από δύο χρόνια. Χρειάζεται εικοσιτετράωρη βοήθεια, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας το παρέχει ένας εκπαιδευμένος νοσοκόμος. Πριν από λίγο καιρό άρχισα να δουλεύω ξανά και ψάχνω ένα άτομο για να είναι στο σπίτι την ημέρα και να του κάνει συντροφιά, να τον βοηθά με το φαγητό, γενικά να βάζει ένα χεράκι και να φροντίζει να μην πάθει κακό». Η Καμίλα Τρέινορ κοίταξε την ποδιά της. «Είναι πάρα πολύ σημαντικό να βρίσκεται κοντά στον Γουίλ ένα άτομο που κατανοεί αυτή την ευθύνη».

Όλα όσα έλεγε, ακόμα και ο τόνος που έδινε στα λόγια της, έδειχναν να υπονοούν κάποια ηλιθιότητα από πλευράς μου.

«Το καταλαβαίνω». Άρχισα να μαζεύω την τσάντα μου.

«Θα θέλατε τη δουλειά, λοιπόν;»

Ήταν τόσο απρόσμενο, ώστε αρχικά νόμισα ότι δεν είχα ακούσει καλά. «Ορίστε;»

«Θέλουμε να ξεκινήσετε το συντομότερο. Θα πληρώνεστε με την εβδομάδα».

Για μια στιγμή δεν ήξερα τι να πω. «Θα προτιμήσετε εμένα από την...» άρχισα να λέω.

«Είναι αρκετές ώρες, από τις οχτώ το πρωί ως τις πέντε το

απόγευμα, καμιά φορά και περισσότερο. Δε θα έχετε κανονικό διάλειμμα για φαγητό, μα το μεσημέρι έρχεται ο Νείθαν, ο νοσοκόμος που τον φροντίζει την ημέρα, οπότε θα έχετε ελεύθερο ένα μισάωρο».

«Χρειάζεται να κάνω κάτι... ιατρικό;»

«Ο Γουίλ έχει κάθε ιατρική φροντίδα που μπορούμε να του προσφέρουμε. Αυτό που θέλουμε είναι ένας άνθρωπος ζωντανός... χαρούμενος. Η ζωή του είναι... περίπλοκη, είναι σημαντικό να τον ενθαρρύνουμε να...» Σταμάτησε και κάρφωσε τα μάτια σε κάτι πέρα από την τζαμόπορτα. Στο τέλος γύρισε ξανά σ' εμένα. «Ας πούμε ότι η ψυχική του υγεία είναι για εμάς εξίσου σημαντική με τη σωματική. Καταλαβαίνετε;»

«Έτσι νομίζω. Πρέπει να... φοράω στολή;»

«Όχι. Σε καμία περίπτωση». Έριξε μια ματιά στα πόδια μου. «Ίσως όμως θα ήταν καλή ιδέα να φοράτε κάτι... λιγότερο αποκαλυπτικό».

Κατέβασα το βλέμμα και είδα ότι το σακάκι είχε κουνηθεί κι άφηνε να φαίνεται μια γενναιόδωρη έκταση γυμνού μηρού. «Να... λυπάμαι. Σκίστηκε. Δεν είναι δικό μου».

Μα η κυρία Τρέινορ δεν έδειχνε ν' ακούει. «Θα σας εξηγήσω τι πρέπει να κάνετε όταν ξεκινήσετε. Ο Γουίλ δεν είναι το ευκολότερο άτομο στον κόσμο αυτό τον καιρό, δεσποινίς Κλαρκ. Η δουλειά απαιτεί τόσο το πνεύμα σας όσο και τις... επαγγελματικές σας ικανότητες. Λοιπόν. Θα τα πούμε αύριο;»

«Αύριο; Δε θέλετε... Δε θέλετε να τον γνωρίσω;»

«Ο Γουίλ δεν είναι σε καλή μέρα σήμερα. Νομίζω ότι είναι καλύτερα να κάνουμε μια καλή αρχή αύριο».

Σηκώθηκα γιατί κατάλαβα ότι η κυρία Τρέινορ περίμενε να με συνοδεύσει στην πόρτα.

«Μάλιστα», είπα τραβώντας πάνω μου το σακάκι της μαμάς. «Ευχαριστώ. Θα τα πούμε αύριο στις οχτώ».

Η μαμά σέρβριζε πατάτες στο πιάτο του μπαμπά. Του έβαλε δύο, εκείνος την παρέκαμψε και πήρε μια τρίτη και μια τέταρ-

τη από την πιατέλα. Η μαμά τον εμπόδισε, έβαλε τις πατάτες πίσω στην πιατέλα και, όταν πήγε να τις ξαναπάρει, του έδωσε μία στους κόμπους των δαχτύλων με την κουτάλα. Γύρω από το μικρό τραπέζι κάθονταν οι γονείς μου, η αδελφή μου και ο Τόμας, ο παππούς και ο Πάτρικ, που πάντα δειπνούσε μαζί μας τις Τετάρτες.

«Μπαμπά», είπε η μαμά στον παππού. «Θέλεις να σου κόψω με το κρέας; Τρίνα, θα κόψεις το κρέας του παππού;»

Η Τρίνα έσκυψε και άρχισε να κόβει σε φέτες το κρέας στο πιάτο του παππού με επιδέξιες κινήσεις. Από την άλλη πλευρά είχε ήδη κάνει το ίδιο για τον Τόμας.

«Λοιπόν, πόσο χάλια είναι ο άνθρωπος, Λου;»

«Μάλλον δε θα μπορεί να κάνει πολλά, αν είναι διατεθειμένοι να αμολήσουν την κόρη μας γύρω του», παρατήρησε ο Μπέρναρντ. Πίσω μου η τηλεόραση ήταν αναμμένη για να βλέπουν ποδόσφαιρο ο μπαμπάς και ο Πάτρικ. Κάπου κάπου σταματούσαν, κοιτάζοντας διερευνητικά πίσω από την πλάτη μου και έπαυαν για λίγο να μασούν, ενώ παρακολουθούσαν μια πάσα ή κάποια ευκαιρία για γκολ.

«Εμένα μου φαίνεται σπουδαία ευκαιρία. Θα δουλέψει σε ένα μεγάλο σπίτι. Για μια καλή οικογένεια. Είναι σνομπ, καρδούλα μου;»

Στη γειτονιά μου «σνομπ» ήταν οποιαδήποτε οικογένεια χωρίς τουλάχιστον ένα μέλος με μητρών αντικοινωνικής συμπεριφοράς.

«Έτσι νομίζω».

«Ελπίζω να έχεις κάνει εξάσκηση στους καλούς σου τρόπους», χαμογέλασε ο μπαμπάς.

«Τον γνώρισες;» Η Τρίνα έσκυψε για να εμπόδισει τον Τόμας να ρίξει το χυμό του με τον αγκώνα. «Τον ανάπηρο. Πώς είναι;»

«Θα τον γνωρίσω αύριο».

«Περίεργο είναι όμως. Θα είσαι μαζί του όλη μέρα, κάθε μέρα. Εννιά ώρες. Θα τον βλέπεις περισσότερο απ' ό,τι βλέπεις τον Πάτρικ».

«Δεν είναι δύσκολο αυτό», είπα εγώ.

Στην άλλη άκρη του τραπεζιού, ο Πάτρικ έκανε πως δε με άκουγε.

«Πάντως δε θα χρειάζεται ν' ανησυχείς για σεξουαλική παρενόχληση, έτσι δεν είναι;» είπε ο μπαμπάς.

«Μπέρναρντ!» είπε αυστηρά η μητέρα μου.

«Εγώ απλώς λέω αυτό που σκέφτονται όλοι. Πρέπει να είναι το καλύτερο αφεντικό που θα μπορούσε να βρει κανείς για την κοπέλα του. Έτσι, Πάτρικ;»

Στην άλλη άκρη του τραπεζιού ο Πάτρικ χαμογέλασε. Επέμενε να αρνείται τις πατάτες, παρά τη σκληρή προσπάθεια της μαμάς. Έπρεπε να περάσει έναν μήνα χωρίς υδατάνθρακες για να προετοιμαστεί για έναν μαραθώνιο στις αρχές Μαρτίου.

«Ξέρεις τι σκεφτόμουν; Μήπως θα χρειαστεί να μάθεις τη νοηματική; Θέλω να πω, αν δεν μπορεί να επικοινωνήσει, πώς θα καταλαβαίνεις τι θέλει;»

«Δεν είπε ότι δεν μπορεί να μιλήσει, μαμά». Στην πραγματικότητα, δε θυμόμουν τι ακριβώς είχε πει η κυρία Τρέινορ. Ήμουν ακόμη σε μια αόριστη κατάσταση σοκ από το γεγονός ότι μου είχαν δώσει τη δουλειά.

«Μπορεί να μιλάει με κανένα μηχανήμα. Σαν τον επιστήμονα στους Σίμπσονς».

«Κάθαρμα», είπε ο Τόμας.

«Όχι», είπε ο Μπέρναρντ.

«Σαν τον Στίβεν Χόκινγκ», είπε ο Πάτρικ.

«Από σένα το άκουσε ο μικρός;» είπε η μαμά, κοιτώντας επιτιμητικά από τον Τόμας στον μπαμπά. Εκείνη η ματιά έκοβε ακόμα και μπριζόλα. «Αυτά του μαθαίνεις;»

«Όχι βέβαια. Δεν ξέρω πού τα ακούει».

«Κάθαρμα», είπε ο Τόμας, κοιτώντας ίσια τον παππού του.

Η Τρίνα μόρφασε. «Εγώ νομίζω ότι θα φρίκαρα αν μιλούσε με τέτοιο μηχανήμα. Το φαντάζεστε; Φέρε-μου-ένα-ποτήρι-νερό», μμήθηγε τον ήχο.

Έξυπνη – αλλά όχι αρκετά έξυπνη ώστε να φροντίσει να μην

γκαστρωθεί, όπως μουρμούριζε κάπου κάπου ο μπαμπάς. Ήταν το πρώτο μέλος της οικογένειάς μας που πήγε στο πανεπιστήμιο, ώσπου η άφιξη του Τόμας την ανάγκασε να τα παρατήσει στο τελευταίο έτος. Η μαμά και ο μπαμπάς είχαν ακόμη ελπίδες ότι μια μέρα θα έφερνε στην οικογένεια μια περιουσία. Ή ίσως ότι θα έπιανε δουλειά σε ένα μέρος με ρεσεψιόν χωρίς κάμερες ασφαλείας τριγύρω. Οποιοδήποτε από τα δύο τούς έκανε.

«Το γεγονός ότι είναι σε αναπηρική καρέκλα δε σημαίνει ότι πρέπει να μιλάει σαν εξωγήινος», είπα.

«Θα πρέπει, όμως, να έρθετε πολύ κοντά. Το λιγότερο που θα πρέπει να κάνεις θα είναι να σκουπίζεις το στόμα του, να του δίνεις να πιει νερό και τα λοιπά».

«Και λοιπόν; Δεν είναι δα και πυρηνική φυσική».

«Εσύ το λες αυτό που έβαζες την πάνα του Τόμας το μέσα έξω;»

«Μία φορά έγινε αυτό».

«Δύο. Και τον έχεις αλλάξει τρεις φορές όλες κι όλες».

Έβαλα στο πιάτο μου μερικά φασολάκια, προσπαθώντας να δείχνω πιο αισιόδοξη απ' όσο ένιωθα.

Μα ακόμα και την ώρα που επέστρεφα σπίτι με το λεωφορείο, οι ίδιες σκέψεις είχαν αρχίσει να βουίζουν στο κεφάλι μου. *Τι θα λέμε; Θα περνάει άραγε όλη τη μέρα κοιτώντας με ανέκφραστα; Θα φοριάζω; Κι αν δεν μπορώ να καταλάβω τι ακριβώς θέλει; Ήμουν θρυλικά κακή στη φροντίδα οποιουδήποτε πράγματος: Στο σπίτι δεν είχαμε πια γλάστρες ούτε κατοικίδια μετά την καταστροφή που είχα προκαλέσει με το χάμιστρο, τα φασματώδη και τον Ράντολφ το χρυσόψαρο. Και πόσο συχνά θα είναι στο σπίτι η ξινή μητέρα του; Δε μου άρεσε η σκέψη ότι θα με παρακολουθούσαν συνεχώς. Το βλέμμα της κυρίας Τρέιννορ ήταν από εκείνα που μπορούν να κάνουν δυο επιδέξια χέρια να μοιάζουν ξύλινα.*

«Πάτριξ, εσύ τι λες για όλ' αυτά;»

Ο Πάτριξ ήπιε μια γουλιά νερό και σήκωσε αδιάφορα τους ώμους.

Έξω η βροχή έδερνε τα παντζούρια· μόλις που ακουγόταν πάνω από το σαματά που έκαναν τα πιατικά και τα μαχαιροπίρουννα.

«Τα λεφτά είναι καλά, Μπέρναρντ. Όπως και να 'χει, θα είναι καλύτερα από τις νυχτερινές βάρδιες στο εργοστάσιο με τα κοτόπουλα».

Γύρω από το τραπέζι ακούστηκε ένα γενικευμένο μουρμουρητό επιδοκιμασίας.

«Δηλαδή, το καλύτερο που έχετε να πείτε όλοι σας για την καινούργια μου δουλειά είναι πως είναι προτιμότερη από το να τραβολογάω ψόφια κοτόπουλα σε ένα υπόστεγο αεροπλάνων; Ωραία, κάτι είναι κι αυτό», είπα.

«Πάντως, μπορείς στο μεταξύ να γυμναστείς και να πας να μάθεις λίγα πράγματα για την προσωπική προπόνηση με τον Πάτρικ».

«Να γυμναστώ. Ευχαριστώ, μπαμπά». Είχα σκοπό να πάρω άλλη μία πατάτα, μα άλλαξα γνώμη.

«Γιατί όχι;» Φάνηκε ότι η μαμά θα καθόταν στη θέση της – όλοι σταματήσαμε για μια στιγμή, αλλά όχι, σηκώθηκε ξανά κι έβαλε σάλτσα στον παππού. «Ίσως αξίζει να το έχεις υπόψη σου για το μέλλον. Τουλάχιστον είσαι επικοινωνιακός άνθρωπος».

«Πλαδαρός άνθρωπος είναι», ρουθούνησε ο μπαμπάς.

«Μόλις έπιασα δουλειά», είπα. «Και μάλιστα ο μισθός είναι καλύτερος απ' ό,τι αυτός της τελευταίας, αν δε σας πειράζει».

«Μα είναι προσωρινή», επενέβη ο Πάτρικ. «Δίκιο έχει ο μπαμπάς σου. Είναι καλή ιδέα ν' αρχίσεις να γυμνάζεσαι ενώ δουλεύεις. Αν προσπαθήσεις λιγάκι, θα γίνεις καλή προσωπική γυμνάστρια».

«Δε θέλω να γίνω προσωπική γυμνάστρια. Δε μ' αρέσει τόσο... χοροπηδητό». Τα χείλη μου ζωγράφισαν μια βροσιά προς τον Πάτρικ, κι εκείνος χαμογέλασε πλατιά.

«Η Λου θέλει μια δουλειά στην οποία θα μπορεί να βάζει τα πόδια πάνω και να βλέπει τηλεόραση όλη μέρα ενώ ταΐζει τον παράλυτο με καλαμάκι», είπε η Τρίνα.

«Ναι. Γιατί όποιος βάζει μισομαραμένες ντάλιες σε κουβάδες με νερό καταβάλλει μεγάλη σωματική και πνευματική προσπάθεια, έτσι δεν είναι, Τρίνα;»

«Σε πειράζουμε, καρδούλα μου», είπε ο μπαμπάς σηκώνοντας την κούπα με το τσάι. «Χαιρόμαστε που έπιασες δουλειά και είμαστε ήδη περήφανοι για σένα. Και πάω στοίχημα ότι, μόλις μάθεις τη δουλειά σ' εκείνη τη σπιταρόνα, τα καθάρματα δε θα θέλουν να σε ξεφορτωθούν».

«Κάθαρμα», είπε ο Τόμας.

«Δεν το άκουσε από μένα», είπε ο μπαμπάς μασώντας, πριν η μαμά προλάβει να πει λέξη.

Η Λου Κλαρκ ξέρει ένα σωρό πράγματα. Ξέρει πόσα βήματα μπορεί να κάνει κάποιος για να διασχίσει την απόσταση που χωρίζει τη στάση του λεωφορείου από το πατρικό της. Ξέρει ότι απολαμβάνει τη δουλειά της και ότι πιθανότατα δεν είναι στ' αλήθεια ερωτευμένη με το αγόρι της, τον Πάτρικ. Αυτό που δεν ξέρει είναι ότι πολύ σύντομα θα χάσει τη δουλειά της. Δεν ξέρει, επίσης, ότι όλα όσα ήξερε, τα οποία την έκαναν να νιώθει ισοροπημένη και λογική, πρόκειται να ανατραπούν και να αλλάξουν για πάντα.

Ο Γουίλ Τρέινор ξέρει πολύ καλά ότι το ατύχημά του και η καταδίκη του σε ισόβια αναπηρία τού έχουν στερήσει κάθε ίχνος πάθους για ζωή. Ξέρει, ακόμα, ότι τα πάντα τού φαίνονται αδιάφορα, όπως επίσης με ποιον ακριβώς τρόπο θα βάλει ένα τέλος σε αυτή την ανυπόφορη φάρσα. Αυτό που δεν ξέρει είναι ότι η Λου θα εισβάλει στη ζωή του σαν έκρηξη από χρώμα και φως. Δεν ξέρει ότι, άθελά της, αυτή η παράξενη γυναίκα θα κάμψει τις αντιστάσεις του.

Τελικά, κανένας από τους δύο δεν μπορεί να φανταστεί πόσο βαθιά θα είναι η αλλαγή που θα προκαλέσουν ο ένας στον άλλο, πόσο ανεξίτηλα θα σφραγίσει την ύπαρξη του καθενός η συνάντηση, η γνωριμία, ο έρωτάς τους.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN 978-960-496-909-8

9 789604 969098

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ 12016

Γ Ι Α Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ Μ Ε Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ